Dan Mikkola är uppvuxen med familjeföretaget Godby Shipping som startades hemma i källaren i Godby. Senare flyttades det till ett annat ställe i Godby och 2004 stod det nya huset på Södragatan klart. Själv bor han en våning upp.

Dan har kontoret en trappa ner

Hela Dan Mikkolas liv har familjeföretaget funnits i bilden.
Företaget som föräldrarna startade i familjens källare i Godby.
Numera är det han som går en trappa ner till jobbet. Som vd. För Godby Shipping.

DAN MIKKO

Han har vuxit upp med Godby Shipping. I 30 år har han jobbat i företaget, 20 år som vd. Och han tycker att sjöfarten är otroligt fascinerande.

Numera har även fotbollen tagit plats i hans liv. Det tidigare aktiva ointresset gav plötsligt vika för ett stort engagemang – på lokal nivå.

Text: Linda Wiktorsson-Lång Foto: Hülya Tokur-Ehres

Han har lunchstund hemma med Malva. Denna rödfärgade toypudel som har fångat hans hjärta.

– Det var dottern som skulle ha hund. Efter en vecka var vi oskiljaktiga, säger Dan Mikkola om den lilla hunden som har kastat sig omkull för en tupplur på saccosäcken.

– När jag var nyskild, hade barnen vecka-vecka, och det var tom vecka skulle jag ha blivit fullständigt mångalen utan henne, säger han bestämt.

Veckan då de två yngsta barnen bor med honom är det fullt upp. Skjutsande och hämtande.

– Då är det är fotbollsträningar, ridning och dans. Och läxor.

Den äldsta dottern befinner sig däremot för närvarande i Australien som au pair, berättar Dan. Själv åkte han aldrig i väg.

– Jag var mycket fegare!

Startade i källaren

Han berättar om uppväxten i Godby. Om föräldrarna som startade Godby Shipping nere i källaren i deras hem när Dan var åtta år gammal.

– När man kom hem från skolan gick man till kontoret för där var mamma och pappa. Det har alltid funnits i mitt liv. Jag kommer knappt ihåg något innan. Det var det helt centrala samtalsämnet vid middagsbordet. Både framgångar och motgångar.

– Så växte jag upp och så har jag det nu, säger han och skrattar om faktumet att han har kontoret en trappa ner från bostaden.

Själv har han ändå valt en annan väg. Att inte aktivt prata om företaget med sina barn.

– Inte mer än nödvändigt. De ska kunna bli vad de vill.

Samtidigt, säger han, finns nog jobbet i hans tankar mest hela tiden.

– Bortsett från när jag sover. Det går nog inte mer än en eller två timmar som jag inte tänker på någon aspekt av företaget.

Han poängterar att han inte har någon bild av att han under uppväxten skulle ha känt en press på sig att han borde göra något särskilt. Att jobba i familjeföretaget blev helt enkelt naturligt.

Barndomsdrömmarna var egentligen att bli pilot.

– Men jag har för dålig syn.

Han berättar om ett ögonläkarbesök i unga år där läkaren sa ”du kan bli vad som helst, utom pilot”. Det visade sig att Dan har en medfödd gråstarr.

– Det är som att köra bil med en smutsig vindruta.

Gled in i företaget

Han beskriver hur han som tonåring började hjälpa till i företaget.

– När vi fick något vrak hit så hjälpte jag till att fixa på det, minns han.

– Och så sommarjobbade jag på kontoret.

Även under ett mellanår i studierna jobbade han på kontoret.

Efter studierna vid Ålands lyceum blev det Hanken i Åbo, åren 1985-1990.

– Då fanns där ett utbildningsprogram inom sjöfartsekonomi. Jag tycker att sjöfarten är otroligt fascinerande.

För Dan föll sig Åbo naturligt som studiestad. Han sökte sig aktivt till Finland. Pappan är finskspråkig i grunden.

– Men den är ju inte ärftlig, säger han leende.

Han har heller aldrig varit aktivt ointresserad av finskan. Och han tyckte att det var ett passligt tillfälle att fräscha upp språket.

– Jag har aldrig tyckt att språk skulle vara ett hot eller hotfullt.

Efter Åbo följde en termin med sjörättsstudier i Oslo.

Nu har han jobbat 30 år i företaget, 20 år som vd. Sju fartyg och sex kunder jobbar man med just nu. Någon gång, nu och då, åker han med på fartygen. Senast i januari. I Karibien. Då passade han samtidigt på att träffa kundernas lokala representanter.

– Det är roligt, det skulle jag vilja göra mer.

Han beskriver:

– För mig som lever ett liv med mycket impulser kan det kännas: ”gud vad skönt”.

– Det är ju ganska hektiskt i hamnen. Sedan när man är ute på havet blir det ett stort lugn.

Tidigare var man i princip avskuren från allt efter att fartyget hade avgått från hamn.

– Nu har man ju satellitsystem, trådlöst nätverk och tusentals tv-kanaler ...

Han beskriver hur han gärna lämnar efter

”Det går nog inte mer än en eller två timmar som jag inte tänker på någon aspekt av företaget.”

» Personligt

Dan Mikkola

Ålder: 53 år.

Familj: Tre barn i åldrarna 19, 13 och 10 år, och hund.

Bor: På Södragatan i Mariehamn.

Yrke: Vd för Godby Shipping.

Intressen: Fotboll och motion.

Fotbollen har tagit en allt större plats i Dan Mikkolas liv, både i egenskap av ordförande i IFK Mariehamn Ab och som delaktig i sonens fotbollslag.

sig telefonen på laddning i hytten. Och de väldigt schemalagda rutinerna ombord, och att det ändå finns ett lugn ute till havs.

Svidande miljödirektiv

Dan berättar om särskilda minnen, episoder och händelser under alla år i företaget. Som när företaget beställde två fartyg från Polen 1989 för leverans 1992-93.

– Från flottans varv. Det var en rejäl kulturkrock! De var helt okommersiella.

Men det blev bra till slut, inflikar han. Även om det var en påfrestande period med förseningar.

– Fartygen var av bra kvalitet. Men vi hade dem inte jättelänge.

Bland de större förändringarna under hans tid i företaget är onekligen miljöreglerna som har skärpts till rejält. En vattendelare, kallar Dan den. Han syftar till svaveldirektivet som kom till i januari 2015.

”Jag är ganska effektiv när jag är på jobb. Det är intensivt och vid fyra är jag trött, säger han och understryker att effektiviteten avtar efter det.”

Även om det hade funnits miljöregler förr, säger han, så var det här första gången som det tog lite ont. En tuff, tvingande lagstiftning. Det är självklart, säger han, att även sjöfarten ska ta ansvar som alla andra branscher.

Valet stod mellan att köra på ett lågsvavligt dubbelt dyrare bränsle, eller att installera avgasrening på fartygen.

– Vi kör på det lågsvavliga bränslet.

Skogsindustrins kris

För sex-åtta år sedan var det en period som kanske var den sämsta under hans tid som vd i företaget. En tid som hade föregåtts av stigande marknad då det gick bra för alla, säger han. Men så kom skandalen kring den amerikanska investmentbanken Lehman Brothers och den globala ekonomin hamnade i kris. En global konjunkturnedgång bröt ut.

– Den sammanföll med den finska skogsindustrins kris.

Ett fritt fall för tryckpapper, beskriver Dan det. Paradgrenen för finsk skogsindustri.

Från att ha haft sju fartyg i gång för skogsindustrin var Godby Shipping tvunget att hitta helt nya kunder. Lyckligtvis hade man just innan slutit långtidskontrakt med en kund. Och man klarade sig ändå förhållandevis bra och slapp något helt skarpt läge.

Just nu, säger han, är balansen mellan tillgång och efterfrågan ganska okej. Det rullar på med de sju fartygen.

– Vi har ett långsiktigt tänk kring kunder, besättning och fartyg.

Att Dan bor och jobbar i samma hus, säger han, skulle kunna leda till att han jobbar jämt. Men han är på kontoret från ungefär halv nio till fyra. En rätt kort arbetsdag för en vd, konstaterar han.

– Men jag är ganska effektiv när jag är på jobb. Det är intensivt och vid fyra är jag trött, säger han och understryker att effektiviteten avtar efter det.

I perioder jobbar han visserligen betydligt mer. Som perioden 2016-2017 då ett nybygge var på gång inför 2018. En nybyggnation som dock inte blev av eftersom man inte fick till något avtal med kund.

» Fortsättning på nästa sida

» Fortsättning från föregåeende uppslag

Dan Mikkola trivs med att bo centralt och att kunna ta sig med cykel eller till fots mest överallt. Många promenader blir det även tillsammans med hunden Malva.

Organisatör som ger allt

Han inser att den gemensamma nämnaren i hans liv handlar om att organisera saker.

– Jag gillar det. I mitt liv har jag alltid haft en sådan där grej som jag sätter allt på, säger han som en reflektion till hans uppdrag som styrelseordförande för IFK Mariehamn Ab.

Egentligen, menar han, handlar det om rätt impuls som får i gång honom. Han berättar om tidigare engagemang för JC, för Ålands sjöfart och nu för fotbollen. För han var faktiskt rätt så likgiltig till fotboll innan. Visserligen spelade han fotboll i unga år.

– Men jag blev aktivt ointresserad av fotboll efter det! Under de 30 år som följde efter det såg jag inte på fotboll, om det inte var VM-final och Tyskland var med.

Han skrattar. Men så var det.

– Varför Tyskland. Ja, genom alla år visar det sig vara det land han överlägset har rest mest till genom arbetet, särskilt under tidigare år. Och han känner sig hemma där.

Men så steg IFK Mariehamn först till division ett och sedan till ligan och Godby Shipping fick en sponsorförfrågan. I samma veva hade Godby Shipping slutit ett stort avtal med UPM-Kymmene – ett åttaårigt avtal för två nybyggen. Och även om Dan inte var fotbollsintresserad så hade ju Mariehamn faktiskt gjort bedriften att stiga. IFK hade gjort något som man inte borde ha kunnat göra och Godby Shipping likaså, menar han.

Sammanträffandena var slående – både att Godby Shipping och IFK Mariehamn har grönvita färger, och att även UPM-Kymmene har grönt i sin företagslogga. I det här såg Dan något som man kunde bygga en story kring.

– Det handlade heller inte om så mycket pengar för att man skulle kunna ses som en stor sponsor.

Och så blev det. Företaget blev sponsor och Dan började gå på IFK:s matcher. När sonen började spela fotboll blev det också naturligt för Dan att engagera sig i hans lag.

Allt mer fotboll

Vid IFK Mariehamns emission 2011 valde Godby Shipping dessutom att satsa. Dan valdes in i styrelsen och sedan ett år tillbaka är han ordförande. Han tackade ja efter att ha gått igenom boksluten.

– Det såg spännande ut. En rejäl utmaning!

Numera är han däremot inte tränare för sonens lag.

– Jag kände att jag inte längre var tillräckligt duktig för det. Att jag inte hade tillräckligt med kunskap. I dag är jag mer en administrativ lagledare.

Många timmar av fritiden går åt till fotbollen. På den lokala nivån, understryker han. För i övrigt är han fortfarande inte särskilt intresserad eller engagerad. Han går på alla IFK:s matcher, och det händer även att han ordnar kundevent och möten med affärsbekanta i samband med deras matcher.

– Möjligen är jag naiv, men det fanns inte på min karta att de skulle falla, säger han om förra årets säsong.

Den här säsongen känner han ser otroligt spännande ut.

– Men vi ska komma ihåg att det bara är försäsong ännu.

Han har känslan av ett ungt och hungrigt lag. Taggat!

– Jag tror mig se attityd och motivation. Men som sagt, vi har 30 ospelade Veikkausmatcher.

Dan pratar engagerat om det här med de individuella prestationerna och summan av personerna som är ett lag.

– Man kan analysera ner det på molekylnivå.

Fotbollen, säger han, handlar också för hans del om inspiration och en kontrast till arbetet. Men engagemanget är totalt tänjbart, säger han. Han sätter mycket tid på P05-laget och A-lagsstyrelsen, men han skulle kunna göra hur mycket som helst, inser han.

”Jag blev aktivt ointresserad av fotboll efter ungdomen! Under de 30 år som följde efter det såg jag inte på fotboll, om det inte var VM-final och Tyskland var med.”

– När barnen är här jobbar jag mindre och styr resorna, om jag kan, till de veckor som de inte är det.

Trivs med närheten

Förutom styrelseengagemanget i IFK Mariehamn är han styrelsemedlem i Branschföreningen ”Rederierna i Finland”, där Godby Shipping är ett av de större privatägda rederierna.

Han har 50 resdagar per år, och visst blir det resor även privat. Men han trivs hemma i Mariehamn. Med att bo i ett litet samhälle och ha nära till allt. Att kunna promenera till biblioteket och till affären, och att ta cykeln till WHA. Bil kör han väldigt lite, säger han.

– Det passar mig. Det är otroligt skönt.

Han lyfter fram Mariehamn som ett väldigt bra ställe att bo på med barn. Och han nämner med eftertryck samhällsservicen som han tycker fungerar fantastiskt bra.

Och han gillar när Mariehamn lever upp om somrarna.

– Varför ska man då åka ut och sitta på en klipphäll, säger han lite undrande.

Däremot, konstaterar han, är det inte helt idealiskt att bo ovanför kontoret när man har semester. Balkongen är belägen fyra meter ovanför hans eget skrivbord. Och att lägga sig ute på gräset och sola känns inte heller särskilt lockande.

– Men det är den enda nackdelen. På det flesta sätt funkar det bra!

Småbarnsårens viktiga år

Motionerar gör han genom att röra sig ute med hunden Malva. Tidigare sprang han en del, och har även sprungit halvmaraton.

– Men jag har problem med en vrist. Varje steg tar lite ont.

I stället har han tillsammans med sonen återupptäckt gymmet.

– Jag tränar tre gånger i veckan. Det är bra för mig. Jag mår bra både fysiskt och psykiskt av det. Jag har fått en sådan rutin i det att det börjar krypa i mig om jag tränar mindre än tre gånger.

Sedan uppväxten i Godby har han fortfarande ett kompisgäng som träffas kontinuerligt.

– Ett 65-gäng. Vi gick alla minst tio år i samma skola. Vi har umgåtts mycket genom åren. Nu träffas vi mer igen, säger han och reflekterar över hur det blir när barnen börjar bli mer självgående.

För småbarnsåren har varit viktiga för honom.

– Det gäller att göra saker tillsammans med barnen när de är små. Varför skulle de annars vilja göra det när de blir vuxna, funderar han.

– När man står vid Sankte Pers port och får frågan vad man ångrar är det inte någonting man vill ångra.

Då, säger han, är det nog inte att man borde ha jobbat mer som man ångrar, eller att man borde ha tjänat mer pengar. Däremot kanske att man borde ha umgåtts mer med sina barn.

– Och det är inte ett bra svar!